

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Економіка» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено упродовж 2020-2021 навч. року за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **7 респондентів**, що склало 100% від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» за ОПП «Економіка». Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Економіка» представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП
«Економіка» (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	85,7	14,3	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	71,4	14,3	14,3	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	71,4	28,6	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	71,4	28,6	0	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	85,7	14,3	0	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	85,7	14,3	0	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	71,4	14,3	0	14,3	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	85,7	14,3	0	0	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	71,4	28,6	0	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	85,7	14,3	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	85,7	14,3	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	85,7	14,3	0	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	100	0	0	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ	85,7	14,3	0	0	0
15	Доброзичливе ставлення співробітників деканату	100	0	0	0	0
16	Доброзичливе ставлення співробітників кафедри	100	0	0	0	0
17	Доброзичливе ставлення співробітників бібліотеки	100	0	0	0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка якості ОПП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за всіма критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балом «5», по 100%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «доброзичливе ставлення співробітників деканату, кафедри, бібліотеки».

Найменші оцінки (відсотки за балами «2» і «3») здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)» (14,3% на 2 бали) та «зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін» (14,3% на 3 бали).

Загальну оцінку якості ОПП «Економіка» здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 2.

Таблиця 2 -Оцінювання якості ОПП «Економіка» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Магістр, 1 курс	84,9	13,4	0,8	0,8	0

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2020-2021 навч. року за ОПП «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 25 критеріями.

Аналіз **30 анкет за перший семестр** (таблиця 3) та **30 анкет за другий семестр** (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2020-2021 навч. року (у відсотках)

№ по 3	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		96,9	2,6	0,5	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	100	0	0	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	100	0	0	0	0
3	Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	90	10	0	0	0
4	Слідкує за реакцією аудиторії	96,7	3,3	0	0	0
5	Ставить питання і мотивує до дискусії	93,3	6,7	0	0	0
6	Володіє високою культурою мовлення	100	0	0	0	0
7	Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	96,7	3,3	0	0	0
8	Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	93,3	6,7	0	0	0
9	Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	100	0	0	0	0
10	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП	100	0	0	0	0
11	Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	96,7	0	0	0	0
12	Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	93,3	0	6,7	0	0
13	Ефективність організації дистанційного навчання	100	0	0	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		96,7	3,3	0	0	0
1	Проявляє професійну ерудицію	100	0	0	0	0
2	Знайомить з останніми досягненнями науки	96,7	3,3	0	0	0
3	Наводить науково-обґрунтовані аргументи	100	0	0	0	0
4	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	86,7	13,3	0	0	0
5	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	100	0	0	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		97,9	2,1	0	0	0
1	Добррозичливість і тактовність, толерантність	96,7	3,3	0	0	0
2	Пунктуальність, організованість	93,3	6,7	0	0	0
3	Вимогливість, наполегливість	100	0	0	0	0
4	Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	93,3	6,7	0	0	0
5	Зрозумілі й оприлюднені критерії виставляння оцінок	100	0	0	0	0
6	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	100	0	0	0	0
7	Охайність, зовнішній вигляд	100	0	0	0	0
8	Доброчесність	100	0	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 1 семестрі 2020-2021 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балами 4 і 5) в I розділі «Методичний рівень знань» оцінені наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення», «використовує навчально-методичні матеріали

(методичні вказівки, посібники тощо)», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП» та «ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «проявляє професійну ерудицію», «наводить науково-обґрунтовані аргументи», «організованість самостійної роботи»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «вимогливість, наполегливість», «зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок», «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання», «охайність, зовнішній вигляд» та «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балами 4 і 5) в I розділі оцінені критерії: «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни», «ставить питання і мотивує до дискусії»; «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи» та «Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в II розділі – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «пунктуальність, організованість», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти».

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2020-2021 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		82,1	17,3	0,6	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	80	20	0	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	70	30	0	0	0
3	Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	86,7	13,3	0	0	0
4	Слідкує за реакцією аудиторії	90	10	0	0	0
5	Ставить питання і мотивує до дискусії	90	10	0	0	0
6	Використовує сучасні педагогічні методи (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)	80	16,7	3,3	0	0
7	Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	83,3	16,7	0	0	0
8	Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	73,3	26,7	0	0	0
9	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	83,3	16,7	0	0	0
10	Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	73,3	16,7	0	0	0
11	Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	93,3	3,3	3,3	0	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		86,7	13,3	0	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	83,3	16,7	0	0	0
2	Знайомить з останніми досягненнями науки	80	20	0	0	0
3	Наводить науково-обґрунтовані аргументи	83,3	16,7	0	0	0
4	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	93,3	6,7	0	0	0
5	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	93,3	6,7	0	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)		86,2	13,3	0,5	0	0
1	Доброзичливість і тактовність, толерантність	93,3	6,7	0	0	0
2	Пунктуальність, організованість	76,7	23,3	0	0	0
3	Вимогливість, наполегливість	90	10	0	0	0
4	Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	80	16,7	3,3	0	0
5	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	83,3	16,7	0	0	0
6	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	83,3	16,7	0	0	0
7	Доброчесність	96,7	3,3	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в 2 семестрі 2020-2021 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балами 4 і 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)», «слідкує за реакцією аудиторії», «ставить питання і мотивує до дискусії»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «організованість самостійної роботи»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброзичливість і тактовність, толерантність», «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балами 4 і 5) в I розділі оцінені критерії: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти», «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)» та «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни»; в II розділі – «знайомить з останніми досягненнями науки»; в III розділі – «пунктуальність, організованість», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 2 семестру 2020-2021 навч. року в 24 анкетах (де є відповіді), з 30, як позитивні. Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшло, окрім більше посміхатись та голосніше говорити.

Висновки

За результатами моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньо-професійної програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти респонденти вважають, що за сукупністю усіх критеріїв найвищий рівень якості присутній у 84,9%. Методичний, теоретичний рівень викладання дисциплін, ставлення до здобувачів вищої освіти у першому та другому семестрах за своїми середніми показниками знаходиться в інтервалі від 82,1% до 97,9%. Для підвищення рівня зрозумілості мети, цілей та очікуваних результатів вивчення дисциплін, а також використання сучасних педагогічних методів провести обговорення на методичному семінарі кафедри за участю групи забезпечення освітньо-професійної програми та представника школи педагогічної майстерності ТДАТУ. З метою підвищення оцінки використання технічних засобів навчання розглянути питання подальшого укріплення матеріально-технічної бази кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму.

Гарант ОПП «Економіка» за другим
(магістерським) рівнем освіти

Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР